

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാഭേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുഭവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ തൃതീയസ്കന്ധേ ദ്വിതീയോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാഭേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ തൃതീയസ്കന്ധേ ദ്വിതീയോദ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച

ഇതി ഭാഗവതഃ പൃഷ്ടഃ ക്ഷത്ര്യാ വാർത്താം പ്രിയാശ്രയാം |
പ്രതിവക്തും ന ചോത്സേഹ ഔത്കന്ത്യാത്സ്മാരിതേശ്വരഃ || 1 ||

യഃ പഞ്ചഹായനോ മാത്രാ പ്രാതരാശായ യാചിതഃ |
തന്നൈച്ഛദ്രചയൻ യസ്യ സപർയാം ബാലലീലയാ || 2 ||

സ കഥം സേവയാ തസ്യ കാലേന ജരസം ഗതഃ |
പൃഷ്ടോ വാർത്താം പ്രതിബ്രൂയാദ്ഭർതുഃ പാദാവനുസ്മരൻ || 3 ||

സ മുഹൂർത്തമഭൂത്തുഷ്ണീം കൃഷ്ണാംഘ്രിസുധയാ ഭൃശം |
തീവ്രേണ ഭക്തിയോഗേന നിമഗ്നഃ സാധു നിർവൃതഃ || 4 ||

പുലകോദ്ഭിന്നസർവാംഗോ മുഞ്ചൻമീലദ്യശാ ശുചഃ |
പൂർണാർഥോ ലക്ഷിതസ്തേന സ്നേഹപ്രസരസമ്പ്ലവതഃ || 5 ||

ശനകൈർഭഗവൽലോകാന്നുലോകം പുനരാഗതഃ |
വിമുജ്യ നേത്രേ വിദൂരം പ്രത്യാഹോദ്ധവ ഉത്സ്മയൻ || 6 ||

ഉദ്ധവ ഉവാച

കൃഷ്ണദ്യുമണിനില്ലോചേ ഗീർണേഷ്വജഗരേണ ഹ |
കിം നു നഃ കുശലം ബ്രൂയാം ഗതശ്രീഷു ഗൃഹേഷ്വഹം || 7 ||

ദുർഭഗോ ബത ലോകോദ്യം യദവോ നിതരാമപി |
യേ സംവസന്തോ ന വിദുർഹരിം മീനാ ഇവോഡുപം || 8 ||

ഇംഗിതജ്ഞാഃ പുരുപ്രൗഢാ ഏകാരാമാശ്ച സാത്വതാഃ |
സാത്വതാമൃഷഭം സർവേ ഭൂതാവാസമമംസത || 9 ||

ദേവസ്യ മായയാ സ്പൃഷ്ടാ യേ ചാൻയദസദാശ്രിതാഃ |
ഭ്രാമ്യതേ ധീർന തദ്യാക്വൈരാത്മന്യുപ്ലാത്മനോ ഹരൗ || 10 ||

പ്രദർശ്യാതപ്ലതപസാമവിതൃപ്ലദൃശാം നൃണാം |
ആദായാന്തരധാദ്യസ്തു സ്വബിംബം ലോകലോചനം || 11 ||

യൻമർത്യലീലൗപയികം സ്വയോഗ -
മായാബലം ദർശയതാ ഗൃഹീതം |
വിസ്മാപനം സ്വസ്യ ച സൗഭഗർഭോഃ
പരം പദം ഭൂഷണഭൂഷണാംഗം || 12 ||

യദ്ധർമസുനോർബത രാജസുയേ
നിരീക്ഷ്യ ദൃക്സ്വസ്ത്യയനം ത്രിലോകഃ |
കാർത്ത്യന്യേന ചാഭ്യേഹ ഗതം വിധാതു -
രർവാക്സുതൗ കൗശലമിത്യമന്യത || 13 ||

യസ്യാനുരാഗപ്ലുതഹാസരാസ -
ലീലാവലോകപ്രതിലബ്ധമാനാഃ |
വ്രജസ്ത്രീയോ ദുഗ്ഭിരനുപ്രവൃത്ത -
ധിയോദ്യവതസ്ഥൂഃ കില കൃത്യശേഷാഃ || 14 ||

സ്വശാന്തരൂപേഷ്വിതരൈഃ സ്വരൂപൈ -
രഭ്യർദ്യമാനേഷ്വനുകമ്പിതാത്മാ |

പരാവരേശോ മഹദംശയുക്തോ

ഹൃജോപി ജാതോ ഭഗവാൻ യഥാഗ്നിഃ || 15 ||

മാം ഖേദയത്യേതദജസ്യ ജൻമ -

വിഡംബനം യദ്യസുദേവഗേഹേ |

വ്രജേ ച വാസോന്മിദയാദിവ സ്വയം

പുരാദ് വ്യവാത്സീദ്യദനന്തവീര്യഃ || 16 ||

ദുനോതി ചേതഃ സ്മരതോ മമൈതദ്

യദാഹ പാദാവഭിവന്ദ്യ പിത്രോഃ |

താതാംബ കംസാദുരുശങ്കിതാനാം

പ്രസീദതം നോക്യകൃതനിഷ്ഠൃതിനാം || 17 ||

കോ വാ അമുഷ്യാംഘ്രിസരോജരേണും

വിസ്മർതുമീശീത പുമാൻ വിജിഘ്രൻ |

യോ വിസ്തുരദ്ഭൂവിടപേന ഭൂമേ -

ർഭാരം കൃതാന്തേന തിരശ്ചകാര || 18 ||

ദൃഷ്ടാ ഭവദ്ഭിർനനു രാജസുയേ

ചൈദ്യസ്യ കൃഷ്ണം ദ്വിഷതോപി സിദ്ധിഃ |

യാം യോഗിനഃ സംസ്കൃഹയന്തി സമൃഗ്

യോഗേന കസ്തദ്വിരഹം സഹേത || 19 ||

തഥൈവ ചാൻയേ നരലോകവീരാ

യ ആഹവേ കൃഷ്ണമുഖാരവിനം |

നേത്രൈഃ പിബന്തോ നയനാഭിരാമം

പാർമാസ്ത്രപൂതാഃ പദമാപുരസ്യ || 20 ||

സ്വയം ത്വസാച്യാതിശയസ്തർയധീശഃ

സ്വാരാജ്യലക്ഷ്യാപ്തസമസ്തകാമഃ |

ബലിം ഹരദ്ഭിശ്ചിരലോകപാലൈഃ
കിരീടകോട്യേഡിതപാദപീഠഃ || 21 ||

തത്തസ്യ കൈങ്കർയമലം ഭൃതാനോ
വിശ്വാപയത്യംഗ യദുഗ്രസേനം |
തിഷ്ണിഷണ്ണം പരമേഷ്ടിധിഷ്ഠ്യ
ന്യബോധയദ്ദേവ നിധാരയേതി || 22 ||

അഹോ ബകീ യം സ്തനകാലകൂടം
ജിഹ്വാംസയാപായയദപ്യസാധീ |
ലേഭേ ഗതിം ധാത്രുചിതാം തത്ത്വേന്യം
കം വാ ദയാലും ശരണം വ്രജേമ || 23 ||

മന്യേസുരാൻ ഭാഗവതാംസ്തർയധീശേ
സംരംഭമാർഗാഭിനിവിഷ്ടചിത്താൻ |
യേ സംയുഗ്ഗേച്ഛത താർക്ഷ്യപുത്ര -
മംസേ സുനാഭായുധമാപതന്തം || 24 ||

വസുദേവസ്യ ദേവക്യാം ജാതോ ഭാജേന്ദ്രബന്ധനേ |
ചികീർഷുർഭഗവാനസ്യഃ ശമജ്ഞേനാഭിയാചിതഃ || 25 ||

തതോ നന്ദവ്രജമിതഃ പിത്രാ കംസാദ്വിബിദ്യതാ |
ഏകാദശ സമാസ്ത്ര ഗൃഹാർചിഃ സബലോവസത് || 26 ||

പരീതോ വത്സപൈർവത്സാംശ്ചാരയൻ വ്യഹരദ്വിഭുഃ |
യമുനോപവനേ കൂജദ്വിജസങ്കുലിതാംഘ്രിപേ || 27 ||

കൗമാരീം ദർശയംശ്ചേഷ്ടാം പ്രേക്ഷണീയാം വ്രജൗകസാം |
രുദന്നിവ ഹസൻമുഗ്ധബാലസിംഹാവലോകനഃ || 28 ||

സ ഏവ ഗോധനം ലക്ഷ്യാ നികേതം സിതഗോവൃഷം |
ചാരയന്നനുഗാൻ ഗോപാൻ രണഭ്യണുരരീരമത് || 29 ||

പ്രയുക്താൻ ഭോജരാജേന മായിനഃ കാമരൂപിണഃ |
ലീലയാ വ്യനുദത്താംസ്താൻ ബാലഃ ക്രീഡനകാനിവ || 30 ||

വിപന്നാൻ വിഷപാനേന നിഗൃഹ്യ ഭുജഗാധിപം |
ഉത്ഥാപ്യാപായയദ്ഗാവസ്തത്തോയം പ്രകൃതിസ്ഥിതം || 31 ||

അയാജയദ്ഗോസവേന ഗോപരാജം ദ്വിജോത്തമൈഃ |
വിത്തസ്യ ചോരുഭാരസ്യ ചികീർഷൻ സദ്വ്യയം വിഭുഃ || 32 ||

വർഷതീന്ദ്രേ വ്രജഃ കോപാദ്ഭഗമാന്വേതിവിഹൃലഃ |
ഗോത്രലീലാതപത്രേണ ത്രാതോ ഭദ്രാനുഗൃഹ്ണതാ || 33 ||

ശരച്ഛശികരൈർമൃഷ്ടം മാനയൻ രജനീമുഖം |
ഗായൻ കലപദം രേമേ സ്ത്രീണാം മണ്ഡലമണ്ഡനഃ || 34 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
തൃതീയസ്കന്ധേ വിഭുരോദ്ധവസംവാദേ ദ്വിതീയോദ്യായഃ ||